

بازشناسی مهاجرت
(بینش، منش، کنش)

حمید یزدانیان

نشر شهر

۱۳۹۳

سرشناسه:	یزدانیان، حمید، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآورنده:	بازشناسی مهاجرت (بینش، منش، کنش) حمید یزدانیان.
مشخصات نشر:	تهران، سازمان فرهنگی هنری شهرداری تهران، مؤسسه نشر شهر، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری:	۶۸ ص.
شابک:	۹۷۸ - ۹۶۴ - ۲۳۸ - ۸۳۴ - ۹
وضعیت فهرست‌نویسی:	فبا
موضوع:	مهاجرت - جنبه‌های مذهبی - اسلام
موضوع:	مهاجرت (فقه)
موضوع:	مهاجرت
شماره افزوده:	مؤسسه نشر شهر
رده‌بندی کنگره:	۱۳۹۳ ق ۹/۱۹۸/ BP
رده‌بندی دیویی:	۲۹۷/۳۷۹
شماره کتابشناسی ملی:	۳۶۱۸۳۰۸

مؤسسه نشر شهر
سازمان فرهنگ، هنر و شهرداری تهران

بازشناسی مهاجرت

(بینش، منش، کنش)

مؤلف: حمید یزدانیان

ناشر: مؤسسه نشر شهر

نوبت و تاریخ چاپ: اول - ۱۳۹۳

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

آماده‌سازی و چاپ: مؤسسه نشر شهر

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۲۳۸ - ۸۳۴ - ۹

بها: ۸۵۰۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ است. ©

Printed in Iran.

نشانی ناشر: تهران، بلوار آفریقا، نرسیده به میدان آوازنتین، ووبروی پارک‌سوار بهمنی.

شماره ۶، مؤسسه نشر شهر تلفن: ۸۸۱۹۳۳۰۱-۲، ۶-۸۸۱۹۳۳۰۴

فروشگاه مرکزی: ضلع شمالی میدان فلسطین، شماره ۹ تلفن: ۸۸۹۵۲۵۳۴

مرکز چاپ: ۸۸۴۲۱۹۰۶ www.shahrpress.ir

فهرست مطالب

۷	مقدمه
۹	مهاجرت در فرهنگ اسلامی
۱۰	هجرت در قرآن کریم
۱۱	اهمیت مسئله هجرت
۱۱	۱. هجرت مبدأ تاریخ
۱۱	۲. رابطه هجرت با جهاد
۱۲	۳. هجرت شرط رهبری
۱۳	۴. نقش هجرت در احتجاجات
۱۳	۵. دوام هجرت
۱۳	۶. مذمت ترک هجرت
۱۴	۷. تعرب بعد الهجرة (ارتداد بعد از اسلام آوردن)
۱۵	تبلیغ در هجرت
۱۶	اهداف هجرت
۱۸	آثار و فواید هجرت
۱۸	الف. دنیوی
۲۱	ب. اخروی

- ۲۳..... هجرت از محیط ناپاک
- ۲۴..... هجرت مقدس
- ۲۵..... نهی از مهاجرت به سرزمین کفر در برخی روایات اسلامی
- ۲۷..... امام خمینی رحمه الله و پدیده مهاجرت و اقامت در خارج
- ۳۲..... مقام معظم رهبری و پدیده مهاجرت و اقامت در خارج
- ۳۴..... استفتائاتی از آیت الله مکارم شیرازی در باب مهاجرت
- ۴۰..... شهید مطهری و مسئله مهاجرت
- ۴۶..... مهاجرت نظام الدین اولیا
- ۴۹..... نفوذ و توسعه اسلام در چین
- ۵۳..... سربازی و فداکاری
- نطق شهید مدرس در مجلس شورای ملی پیرامون مهاجرت ایرانیان به
خارج از کشور
- ۵۸.....
- ۵۹..... دکتر علی شریعتی و مسئله مهاجرت
- ۵۹..... ۱. مهاجرت فردی غیر متعهد است
- ۶۰..... ۲. مهاجرت متعهد
- ۶۲..... ۳. مهاجرت تبلیغی
- ۶۳..... ۴. مهاجرت علمی
- ۶۴..... ۵. مهاجرت در درون

مقدمه

مهاجرت انسان‌ها پدیده جدیدی نیست و انسان همیشه در حال حرکت بوده و از گذشته‌های دور برای بدست آوردن غذا، ترس از دشمن، زندگی بهتر و... از یک نقطه به نقطه دیگر مهاجرت نموده است. جمهوری اسلامی ایران نیز طی ۳۵ سال گذشته با این موضوع مواجه بوده و در سال‌های مختلف به دلایل گوناگون، بخشی از جمعیت کشور، اقدام به مهاجرت و ترک وطن نموده‌اند.

در بجهت شکل‌گیری انقلاب اسلامی و بروز برخی ناآرامی‌ها در کشور، افرادی که تمکن مالی داشته و انگیزه‌ای برای حضور و شرکت در روند پیروزی انقلاب نداشتند مهاجرت نمودند، بعدها با استقرار نظام اسلامی و آغاز جنگ تحمیلی عراق بر علیه ایران، عده‌ای که طاقت تحمل شرایط جنگ و تحریم و اعزام فرزندان خود به خدمت سربازی را نداشتند جلای وطن کرده و در برخی کشورهای همسایه نظیر

ترکیه، کویت، امارات متحده عربی و... و دیگرانی که وضعیت اقتصادی بهتری داشتند و یا بستگانی در کشورهای اروپایی و امریکایی داشتند به این کشورها مهاجرت نمودند.

پس از دوران دفاع مقدس و شروع دوران سازندگی در کشور و به خصوص در دهه ۷۰ طیفی از این مهاجرین به کشور برگشته و طیفی نیز به شرایط زندگی در خارج عادت کرده و مقیم دائمی آن کشورها شدند.

مهاجرت در ادیان و مکاتب مختلف تعاریف متفاوتی دارد. آنچه مسلم است اینکه تعریف مهاجرت در دین اسلام با مکاتب غربی متفاوت است. در این نوشتار، ضمن مروری مختصر بر مباحث دینی حوزه مهاجرت، به برخی از این تفاوت‌ها پرداخته شده است. مهم‌ترین موضوع این است که نوع مهاجرت در اسلام با مهاجرت مذکور در نظریه‌های غربی تفاوت ماهوی دارد. در مهاجرت اسلامی به جنبه‌های روحانی مهاجرت تأکید شده و مهاجرت‌های فیزیکی مدنظر اسلام بیشتر جنبه مأموریت و وظیفه پیدا می‌نماید. به دلیل معذوریت‌ها و محدودیت‌های فراوانی که برای مهاجران مسلمان در کشورهای غیر اسلامی وجود دارد، مهاجرت از محیط اسلامی‌تر به محیط ناسالم فرهنگی در اسلام نهی شده است.